

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»
Кафедра екології та зоології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора
науково-педагогічної роботи

Тетяна МАРИНЕНКО
2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

для студентів

галузь знань	<u>10</u>	<u>«Природничі науки»</u>
спеціальність	<u>101</u>	<u>«Екологія»</u>
освітній рівень	<u>бакалавр</u>	
освітня програма	<u>«ЕКОЛОГІЯ»</u>	
вид дисципліни	<u>вибіркова</u>	

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	VII
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: **Олександр ОТРОШКО, к.е.н., доц. кафедри економіки підприємства**

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробник (и): Олександр Володимирович Отрошко, к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. зав. кафедри екології та зоології

_____ (Анатолій ПОДОБАЙЛО)
(підпис)

Протокол від «16» травня 2022 р. за № 15

Схвалено науково-методичною комісією

ННЦ «Інститут біології та медицини»

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Протокол від «23» _____ 06 20 22 року за № 5

Голова науково-методичної комісії _____ (Наталія СКРИПНИК)

«23» _____ 06 20 22 року

1. Мета дисципліни – ознайомити студентів із закономірностями функціонування та розвитку підприємства, сформуванню системні знання щодо теоретичних та практичних засад його діяльності, принципів та методів прийняття рішень на підприємствах усіх форм власності, сформуванню умінь та навичок аналізу ефективності діяльності підприємства.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. **Знати** основний зміст таких дисциплін, як «Екологія» та «Економіка природокористування»;
2. **Вміти** готувати презентації;
3. **Володіти** елементарними навичками публічних виступів.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Курс «Економіка підприємства» є складовою циклу дисциплін вільного вибору студента освітньої програми підготовки здобувачів освітнього ступеню бакалавр за спеціальністю 101-Екологія. У межах дисципліни вивчаються теоретичні та прикладні аспекти господарської діяльності підприємств усіх організаційно-правових форм. Розкриваються принципи та методи прийняття рішень на підприємствах різних типів і форм власності. Аналізуються актуальні проблеми діяльності підприємств України в контексті інтеграції її економіки до світового та європейського економічного простору.

4. Завдання (навчальні цілі):

Основними завданнями дисципліни є:

- сформувати здатність розв'язувати складні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності;
- сформувати здатність складати та аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію;
- навчитися аналізувати зовнішню та внутрішню інформацію для формування фінансових планів.

Згідно вимог Стандарту вищої освіти України (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузь знань 10 «Природничі науки», спеціальність 101 – «Екологія») дисципліна забезпечує набуття студентами таких *компетентностей*:

інтегральної:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов;

загальних:

ЗК02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ЗК06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

фахових:

ФК16. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук;

ФК19. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.

Програмними результатами навчання є: ПР01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами; ПР08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень; ПР09. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення; ПР13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати особливості здійснення підприємницької діяльності та функціонування підприємств в сучасних умовах	Лекція, семінар, самостійна робота	Модульна контрольна робота № 1 і 2	20
1.2	Знати принципи діяльності підприємств та нормативно-правову базу створення та функціонування підприємства	Лекція, семінар, самостійна робота	Модульна контрольна робота № 1 і 2	20
2.1	Вміти здійснювати господарський аналіз діяльності підприємницьких структур та складати необхідні документи для реєстрації підприємства	Лекція, семінар, самостійна робота	Виступи на семінарах, підготовка презентацій та виконання практичних вправ	20
2.2	Вміти застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати, використовувати інформаційні та комунікаційні технології для підготовки та представлення аналітичних звітів	Лекція, семінар, самостійна робота	Виступи на семінарах, підготовка презентацій та виконання практичних вправ	20
3.1	Здатність презентувати результати роботи, ефективно формувати та реалізувати власну комунікаційну стратегію	Семінар, самостійна робота	Виступи на семінарах, підготовка презентацій та виконання практичних вправ	10
4.1	Здатність самостійно вирішувати завдання, опрацьовувати та узагальнювати інформацію, відповідати за результати своєї діяльності	Семінар, самостійна робота	Виступи на семінарах, підготовка презентацій та виконання практичних вправ	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання:

Програмні результати навчання	Результати навчання дисципліни					
	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	4.1
ПРО1. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.	+			+		
ПРО8. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.		+	+	+	+	+
ПРО9. Демонструвати навички оцінювання не передбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.				+		
ПРО13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.	+	+		+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Модульна контрольна робота 1: РН 1.1–1.2 – 20 / 10 балів.
2. Модульна контрольна робота 2: РН 1.1–1.2 – 20 / 10 балів.
3. Виступи на семінарах (дискусії теоретичного характеру, кейс-стаді, виступи, участь в дидактичних іграх): РН 2.1–4.1 – 30 / 15 балів.
4. Підготовка презентацій та виконання практичних вправ: РН 2.1–4.1 – 30 / 15 балів.

- підсумкове оцінювання: у формі заліку

Підсумкова оцінка з освітнього компонента, підсумковою формою контролю за яким встановлено залік, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання. Оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються.

Обов'язковим для отримання позитивної підсумкової оцінки (60 балів і вище та «зараховано») є написання модульних контрольних робіт.

Перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається.

7.2 Організація оцінювання:

Модульні контрольні роботи 1 і 2 проводяться після завершення лекцій з розділів 1 і 2 відповідно. Оцінювання роботи на семінарських заняттях здійснюється протягом семестру.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин			
		Лекції	Семі- нари	Конс.	С/Р
Розділ 1.					
Підприємство та його ресурсний потенціал					
1.	Вступ до дисципліни: загальні засади підприємницької діяльності.	2	2		
2.	Класична та альтернативні теорії фірми.				10
3.	Типологія підприємств.	3	2		
4.	Вибір місця розташування підприємства. Матеріально-технічне забезпечення підприємства.				10
5.	Основні засоби та кошти підприємства.	2	2		
6.	Персонал підприємства.				10
Модульна контрольна робота 1			1		
Розділ 2.					
Організація діяльності підприємства та оцінка її результатів					
7.	Виробничий процес та його організація на підприємстві.	2	2		
8.	Основи управління підприємством.				10
9.	Витрати, кошторис виробництва та собівартість продукції. Цінова політика підприємства.	3	2		
10.	Мотивація та оплата праці на підприємстві.				10
11.	Маркетингова діяльність підприємства. Ефективність діяльності підприємства.	2	2		
12.	Державне регулювання господарської діяльності підприємств.				10
Консультації				2	
Модульна контрольна робота 2			1		
ВСЬОГО		14	14	2	60

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекції – **14 год.**

Семінари – **14 год.**

Самостійна робота – **60 год.**

Консультації – **2 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник / І.М.Бойчик. – К.: Кондор-Видавництво, 2016. – 378 с.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 року № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
3. Економіка підприємства: Навч. посіб. / За ред. А.В. Шегди. – К.: Знання, 2006. – 614 с.
4. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Підручник. 4-те видання, оновл. – К.: “Знання”, КОО, 2009. – 290 с.
5. Економіка інноваційного підприємства [Текст]: навч. посіб. / Н.І. Чухрай, Л.С., Лісовська; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2016. – 321с.

Додаткова:

1. Економіка підприємства: Навч. посібник / А.В. Шегда, Т.М. Литвиненко, М.П. Нахаба та ін.; За ред. А.В. Шегди. – 3-тє вид. випр. – К.: Знання-Прес, 2003. – 335 с.
2. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. С.Ф. Покропивного. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – К.:КНЕУ, 2005. – 528 с.
3. Економіка та управління підприємствами регіонів України в контексті європейської інтеграції [Текст]: монографія / [Биба В.В. та ін.; за заг. ред. В.Я. Чевганової]; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Юрія Кондратюка. – Полтава: ПолтНТУ, 2016. – 210 с.
4. Економіка підприємства сфери послуг [Текст]: навч. посіб. для самост. роботи студентів напряму підгот. 6.030504 "Економіка підприємства" всіх форм навчання / Дуда С.Т., Ільчук О.О.; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. – Львів: Вид-во Львів. комерц. акад., 2016. – 263 с.
5. Економіка підприємства. Практикум [Текст]: [навч. посіб.] / А.О. Азарова, Л.О. Нікіфорова; Вінниц. нац. техн. ун-т. – Вінниця: ВНТУ, 2016. – 215 с.
6. Економічна теорія: Політекономія: підручник / За ред. В.Д.Базилевича. 8-ме вид., перероблене і доповнене. – К.: Знання. – 2012. – 702 с.
7. Краснокутська Н.В., Гарбуз С.В. Інноваційний менеджмент: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. – К.: КНЕУ, 2005. – 276 с.
8. Підприємництво та менеджмент [Текст]: навч. посіб. / С.В. Князь, Т.І. Данько, Н.Б. Ярошевич; за наук. ред. С.В. Князя; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2016. – 123 с.
9. Підприємництво. Практикум [Текст]: навч. посіб. / [І.І. Мазур та ін.]; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К.: Київський університет, 2016. – 254 с.
10. Підприємницький бізнес [Текст]: підруч. для студентів ВНЗ / І.М. Грищенко. – К.: Грамота, 2016. – 519 с.
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 2, № 3, № 7, № 8, № 9, № 15, № 16.
12. Про акціонерні товариства: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T080514.html
13. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV[Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
14. Стадник В.В., Йохна М.А. Інноваційний менеджмент: навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2006. – 464 с.
15. Стратегія підприємства [Текст] : навч. посіб. / А.П. Наливайко, Н.М. Гаращенко, Є.В. Прохорова; за заг. та наук. ред. д-ра екон. наук, проф., заслуж. діяча науки і техніки України А.П. Наливайка; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". – К.: НЕУ, 2016.
16. Тирпак І.В., Тирпак В.І., Жуков С.А. Основи економіки та організації підприємства: Навч. пос. – К.: Кондор, 2012. – 270 с.

17. Управління соціально-економічною взаємодією на підприємствах: методологія та інструментарій [Текст]: монографія / [Фещур Р.В. та ін.]; за наук. ред. проф. Фещура Р.В.; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів: Растр-7, 2016. – 229 с.
18. Фролова Л.В., Кравченко О.С. Тренінг з економіки підприємства: навчально-методичний посібник. Фролова Л.В., Кравченко О.С. – К.: Кондор-Видавництво, 2013. – 154 с.
19. Шегда А.В., Голованенко М.В. Ризики в підприємстві: оцінювання та управління: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 271 с.